

ПЕРСПЕКТИВИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

**РОМАНАШЕНКО І.О., СТУДЕНТКА*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Сьогодні професія менеджера є однією з самих бажаних на ринку праці. Поняття «менеджмент» виникло в українській теорії та практиці управління відносно недавно – з початку 90-х років минулого століття. Теорія менеджменту характеризується великою кількістю різних шкіл, теоретичних і практичних підходів, але вони досить важко піддаються класифікації і періодизації, тому існують різні точки зору з цих питань. Крім того, теорія і практика управління не стоїть на місці і крім опрацювання базових понять менеджменту потрібно детальний розгляд основних тенденцій і напрямів його розвитку в наші дні.

Таким чином, актуальність і ступінь розробленості даної проблематики дозволяють сформулювати мету цього дослідження.

Дослідженням питання управління підприємством займалися такі українські вчені, як: Качан Є.П., Крушельницька О.В., Красноручький О.О., Заїка С.О. Також свій внесок у розглядання цього питання зробили такі вчені-економісти, як: М. Максон, Ю. Портер та інші. Але проведені дослідження не зможуть відповісти на всі сьогоденні запитання, пов'язані з визначенням основних напрямків розвитку ефективного управління підприємством в майбутньому [5].

Метою роботи є розгляд перспектив та тенденцій розвитку сучасного менеджменту в Україні.

Для того, щоб розглядати те чи інше явище та перспективи його розвитку, необхідно спочатку розглянути його сутність і зміст.

Поняття «менеджмент» походить від англійського «manage», що буквально означає керувати, управляти, завідувати, стояти на чолі [2].

Найчастіше поняття «менеджмент» ототожнюють з поняттям «управління». Однак це неправильно, тому що поняття «управління» набагато ширший: управляти можна заводом, ракетою, автомобілем. Специфіка ж менеджменту полягає в тому, що це завжди управління людьми, причому здійснюване також людиною [1, 4].

* Науковий керівник: Красноручький О.О., д.е.н., професор

Сучасна школа менеджменту складається з принципів поєднання соціального управління та рішенням конкретних завдань, що виникають як на мікро-, так і на макрорівні. В наш час відбувається адаптація вітчизняної теорії й практики управління до становлення механізму змішаної економіки України, а також інтеграції із закордонним менеджментом.

Одним із найважливіших напрямків розвитку менеджменту в Україні є інноваційні процеси, що ґрунтуються на сучасній науково-технічній політиці відновлення виробництва.

Необхідно розуміти, що інноваційні шляхи розвитку менеджменту здатні не тільки обумовлювати ефективність функціонування, але і безпосередньо визначати вироблення і застосування нових форм побудови організацій.

Зараз нові умови сучасної економічної системи суспільства України вимагають побудови нової моделі менеджменту, а надалі і нової моделі конкуренції на основі менеджменту, яку характеризує в більшій мірі неоднорідність підприємств (організацій), здатних виробляти нові товари та послуги, що вміють динамічно перебудовувати свою діяльність. У свою чергу, реалізація нової моделі конкуренції підприємств та організацій потребує від їх керівників постійного поновлення принципів менеджменту, що застосовуються у практиці господарювання.

Також треба пам'ятати про те, що основою бізнесу повинна стати клієнтоорієнтованість, а не збагачення компанії.

Ф.І. Хміль вважає, що важливою проблемою становлення практики менеджменту в Україні – це формування сучасної культури організацій. На його думку, стратегія розвитку організації повинна включати такі основні напрями змін:

- покращення міжособових стосунків;
- поліпшення управління колективом (цілеспрямоване використання професійних здібностей робочих груп);
- розробка більш досконалих методів для урегулювання суперечок і конфліктів.

Тобто, розвиток організації (підприємства) означає мобілізацію всіх її членів на забезпечення ефективного функціонування [6, с. 177].

Г.В. Щокін радить при реформуванні забезпечувати посилення функцій пов'язаних з маркетингом; підвищення ролі стратегічного планування; впровадження прогресивних принципів управління за

цілями; зменшення кількості управлінських ланок з метою створення передумов для автоматизації управління виробництвом; висунення управління якістю в ранг однією з основних сфер діяльності керівництва вищої ланки управління тощо [7, с. 282-284].

Отже, модернізація управління повинна відбуватися на основі нового підходу, за якого керівники підприємств (організацій) з метою модернізації методів управління виконують такі дії:

- вироблення нових концепцій управління;
- інтенсивний розвиток системи бізнес-освіти;
- введення системи моніторингу стану управління;
- довгострокове планування управління;
- дослідження і розробки з менеджменту;
- точне визначення прав і обов'язків зі збереженням почуттям колективізму;
- використання сучасних технічних, насамперед інформаційних, засобів [2].

В теперішніх умовах розвитку ринкових відносин одним з найважливіших факторів успіху стає безперервне вдосконалення теорії й практики управління.

Література.

1. Друкер П. Енциклопедія менеджменту / П. Друкер; пер. з англ. – М., 2004.
2. Економіка підприємства: [підручник] / За ред. акад. С.Ф. Покропивного. – [2-е вид., перероб. та доп.]. – КНЕУ, 2008.
3. Кравченко А.І. Історія менеджменту: [навчальний посібник] / А.І. Кравченко. – М., 2006.
4. Орлов О.І. Менеджмент / О.І. Орлов. – М., 2007.
5. Осовська Г.В. Основи менеджменту: [навчальний посібник] . Г.В. Осовська. – К. : Кондор, 2009.
6. Хміль Ф.І. Становлення сучасного менеджменту в Україні: проблеми теорії та практики / Ф.І. Хміль. – Львів : Львівська комерц. Академія, 1996. – 206 с.
7. Щокін Г.В. Практична психологія менеджменту: Як зробити кар'єру. Як будувати організацію: [Науково-практичний посібник] / Г.В. Щокін. – К. : Україна, 1994. – 399 с.